

'*priore Orfito et Quinto Stitio Prisco consulibus*'¹⁾. Consules significantur ordinarii a. 449 Scipio Orfitus et Q. Sosius Priscus; agrum qui terminavit viginti mentoribus adhibitis, probabile est (ut olim conieci grom. auct. 2 p. 171) esse ipsum L. Marculeium Saturninum veteranum Augusti coh. VII praetoriae, cuius habemus titulum n. 3923; probabile item est ex hac determinatione proficisci cippus inscriptos *Albensium fines*, de quibus statim dicemus. Cum ex titulo appareat officium Saturninum sustinuisse curatoris operum publicorum, fortasse terminos ponendos curavit hoc munere fungens, quamquam si ita est,

1) In libro coloniarum deteriore p. 253 quae de Albensi agro leguntur hinc deprompta sunt librariorum mendis retentis et auctis, ut exempli gratia *termini Tiburtini qui Cilicii nuncupantur* inde veniunt, quod Caecilius mentor hic factus est mentor Cilicius.

non centurio, sed veteranus agrum terminavit. Ex ipsa autem relatione gromatici auctoris colligitur non tam pro mensore eum rem perfecisse, ut faciunt quibus mensuratio committitur centuriones evocative, sed pro magistratu mentoribus XX adhibitis.

Albensium fines qui inscripti sunt termini cum prodierint et ad S. Anatoliae n. 3930 et ad S. Stephani prope Scanzanum n. 3929, satis tuto ad Albam referri potuerunt quicumque prodierunt inter eos locos et lacum, scilicet in oppidis vicis ab Alba Fucinum versus Castel nuovo, Paterno, Antrosciano, S. Polino, Avezzano, le Cese, le Pagliare, Cappelle; item inter Albam et montes Aequiculanos le Forme, Massa, Rosciolo, S. Anatolia; denique ab Alba Carsiolos versus Magliano, Scurcola (ubi complures prodierunt et vicus videtur fuisse satis frequens), Poggio Filippo, Sorbo, Verrecchia, Tagliacozzo, Scanzano, Tivolare.

3906 [=5648] litteris altissime incis. Massae in aedibus olim Fantuzzi, hodie Blasetti.

homo tunica- tus malleum et scalprum tenens	P · T · SEX · HERENNIEIS · SEX · F · SER SVPINATES · EX · INGENIO · SVO E P O I N T E	homo tunicatus gromam tenens
--	---	---------------------------------------

fores clupeis et clavis ornatae

Recognovi post Brunnium. Est in vol. I n. 4169 et in tabula Ritscheliana LXXF. De Costanzo *odeporico* f. 236 ex schedis Tomassetti; descripserunt Brocchi (inde Henzen *Bull. dell' Inst.* 1845 p. 72) et Garruccius.

3907 [=5643] litteris antiquis non pulchris. Avezzani in ecclesia S. Nicolai GVALT. BRVNN. Iam ibi in museo.

triglyph, paterae, similia
HERCVLEI · D · d
MILITES · AFRICANI
CAECILIANIS ·
MAG · CVRAVIT
5 C · SALTORIVS · C · F

Recognovi. Est in vol. I n. 4172 et in tabula Ritscheliana LXXVII. Phoebonius hist. p. 13 (inde interpolatam dedit Mur. 61, 2 ex Corsignano); Gualtieri cod. Vat. 9144 f. 99 bis 'III kal. Nov. 1764'; Antinori ms. qui et vidit et habuit a Gualtierio et Giovenazzo; Hoare 1, 369; Gori *nuova guida* 5 p. 94. Brocchi, Valia, Brunn, Garrucci descripserunt. Henzen 6733.

Basis ipsa integra est nec supplementa maiora admittit iis quae adscripsi. — 4 fin. DC tabula male. — Lectio certa est, interpretatio nequaquam. Videntur significari milites Africani iam Albae consistentes, antea vero Caecilianis, sive haec fuerunt castra Caecilia in Lusitania (vol. II p. 82) sive alia eius nominis in ipsa Africa sita.

3908 [=5647] Paterni sub Casa nuova in S. Mariae de Paradiso rep. a. 1827 MELCH. Hodie desideratur.

er OS VILICV
ET CLADVS
LAR

Melchiori ms.
4 NOS traditur.

3909 [=5646] Tagliacozzi in aedibus Mastroddi.

M · SEXTVLE)us
FAVSTIO
LARIB · D · D

Recognovi et explevi descriptam a Brunnio.

3910 [=5644] Albae in sacello S. Leonardi in basi altaris PHOEB. Iam Antrosciani in ecclesia gentis Pace.

scutum inter triglypha
NICOMACVS · SAF · L · S
PAAPIA · ATIEDI · L · S
DOROT · TETTIEN · T S
MENTI · BONAE
5 BASIM · DON · DANT

Recognovi post Brunnium. Est in vol. I n. 4167 et in tabula Ritscheliana LXH. Phoebonius apud Gud. ms. 259, 1, ed. 55, 8 et in hist. p. 170 (inde Corsignani vir. ill. p. 71).

3 TETTIEN · T S ego (pars prior lineolae transversalis in T paenultima gypso expleta est), TETTIENI · F · S Brunn. — in fine add. IERS · NOM · ORFEWIK Cors.

3911 [=5642] supra ianuam domus hortorum illustrissimae ducis cui vulgo nomen *el giardino della porta* subscriptum imagini mulieris scopulo sedentis, truncae autem capite brachiisque, ut quo prorsus habitu fuerit agnosci non detur ACC., ubi praecedunt descriptae in S. Benedicti, sequitur n. 3886 excepta ad emissarium.

MENTI · BONAE · D · D · SVRVS · TETTIENI · C · S
PHILONIC · MARCIAE · S · NICOMAC · ALBI · M · S

Servavit Accursius Cel. n. 6. Inde Mur. 90, 2 ex schedis Ambros.; vol. I n. 4168 (cf. p. 562).

3912 [=5484] in villa S. Sebastiani Marsorum rep. a. 1813 ROSSI. Ex ea villa, quae prope Tagliacozzum est, et ex domo quidem Conti venit Avezzanum in museum.

EX · IMPERio
OPI ET
DIBVS · ET
DEABVS
5 VETTIA
/////////
D D L M

Recognovi. Rossi ipse edidit *arco Trajano di Benevento* III p. CXCIV, ex schedis eius Cardinali *iscr. ant.* n. 302.

6 ego legere non potui; ELLESVPE Card., FIL · ESUPER Rossi (ed.).

3913 bipertita; ex ecclesia S. Angeli prope Albam translata in domum Satyri Pace. Dicitur extare adhuc latens sub tectorio.

M · AGRIP)ae
TRIB · P)est
C O S T

Gualtieri cod. Vat. 9144 f. 66 eodemque exemplo Gandelli n. 125.

3 COST traditur.